

Legea Cu privire la statistica oficială

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Sfera de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează organizarea și funcționarea sistemului statisticii oficiale și stabilește cadrul juridic pentru dezvoltarea, producerea, diseminarea și coordonarea statisticii oficiale.

(2) Prezenta lege se aplică producătorilor de statistici oficiale și utilizatorilor de informații statistice oficiale, respondenților, precum și furnizorilor de date.

Articolul 2. Cadrul juridic

(1) Legislația cu privire la statistica oficială include prezenta lege, alte acte normative, precum și tratatele internaționale în domeniu la care Republica Moldova este parte.

(2) Prevederile referitoare la statistica oficială ale altor acte legislative se aplică în măsura în care nu contravin prezentei legi.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

anonimizarea datelor individuale – prelucrare a datelor individuale în așa fel încât să nu fie posibilă identificarea persoanei fizice sau juridice la care se referă aceste date;

cercetare statistică – proces de cunoaștere a fenomenelor de masă, realizat cu ajutorul metodelor statistice, începînd de la colectarea datelor individuale și agregate până la diseminarea statisticilor oficiale;

clasificare – divizare a mulțimii de obiecte în submulțimi de obiecte după asemănări sau deosebiri, în conformitate cu metodele adoptate;

clasificator – document oficial care reprezintă o culegere sistematizată a denumirilor și a codurilor grupelor de clasificare și/sau obiectelor de clasificare;

colectare a datelor – anchete și toate celelalte metode de obținere a informațiilor din diferite surse, inclusiv din surse administrative;

date confidențiale – date care permit identificarea unităților statistice, fie direct, fie indirect, dezvăluind astfel informații individuale. Pentru a stabili dacă o unitate statistică este identificabilă, trebuie luate în considerare toate mijloacele relevante care ar putea fi utilizate în mod justificat de către terți în vederea identificării unității

statistice;

date individuale – date, inclusiv date cu caracter personal, care permit identificarea persoanelor fizice și a celor juridice;

dezvoltare – activități care vizează crearea, consolidarea și ameliorarea metodelor, standardelor și procedurilor statistice utilizate în vederea producerii și diseminării informației statistice, precum și în vederea elaborării de noi statistici și indicatori;

diseminare – punere la dispoziția utilizatorilor a statisticilor oficiale și a analizelor statistice;

furnizor de date – persoană fizică sau juridică deținătoare și/sau posesoare de surse de date administrative sau private, care este obligată să ofere datele necesare pentru producerea de statistici oficiale;

identificare directă – identificare a unei unități statistice pornind de la numele sau adresa acesteia sau de la un număr de identificare accesibil publicului;

identificare indirectă – identificare a unei unități statistice prin oricare alte mijloace decât identificarea directă;

informație statistică – informație cu caracter social, economic, demografic sau privind mediul, obținută în baza cercetărilor statistice și/sau din sursele de date administrative și private;

metadate – informații despre definiții, surse de date, metode, clasificări, calitatea datelor, care descriu într-o manieră standardizată datele și procesele de elaborare a acestor date;

metodologie statistică – reguli și metode științifice de elaborare a cercetărilor statistice;

nomenclator – listă, broșură, carte care cuprinde nomenclatura dintr-un anumit domeniu al științei, tehnicii etc., clasificată după un anumit criteriu;

prelucrare în scopuri statistice – orice operațiune sau set de operațiuni efectuate, cu sau fără utilizarea de mijloace automatizate, asupra datelor individuale, cum ar fi, fără limitarea la acestea, colectarea, înregistrarea, organizarea, structurarea, stocarea, analizarea, estimarea curentă, adaptarea sau modificarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea prin transmitere, diseminarea sau punerea la dispoziție în orice alt mod, alinierea sau combinarea, arhivarea, ștergerea sau distrugerea, în scopul producerii și diseminării statisticilor oficiale;

producător de statistici oficiale – autoritate/instituție publică sau subdiviziune din cadrul acesteia, parte a sistemului statistic național, care dezvoltă, produce și diseminează statistici oficiale;

producere – colectare, prelucrare, sistematizare, centralizare, analiză, estimare curentă și stocare a informației statistice;

program al lucrărilor statistice – program al cercetărilor și publicațiilor statistice privind îndeplinirea lucrărilor statistice anuale, tipul cercetărilor, profilul elaborărilor, periodicitatea acestora și termenul de prezentare către beneficiar;

promptitudine (actualitate) – intervalul dintre momentul în care informațiile devin disponibile și producerea evenimentului sau a fenomenului pe care acestea îl descriu;

pseudonimizare a datelor individuale – prelucrare a datelor individuale într-un asemenea mod încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei anumite persoane fizice sau juridice fără a se utiliza informații suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri de natură tehnică și organizatorică care să asigure neatribuirea datelor individuale respective unei persoane fizice sau juridice identificate sau identificabile;

punctualitate – intervalul dintre data difuzării datelor și data-țintă (dată la care datele ar fi trebuit să fie diseminate);

respondent – persoană fizică sau persoană juridică care prezintă date individuale și alte date în scopuri statistice producătorilor de statistici oficiale;

scop statistic – utilizare a datelor pentru descrierea numerică, verbală sau grafică a fenomenelor și proceselor în masă care au loc în societate, în economia națională și în mediu;

statistică oficială – informații cantitative și calitative, agregate și reprezentative, care reflectă fenomenele în masă în domeniul social, economic, demografic și care sînt produse în conformitate cu prezenta lege și cu principiile fundamentale ale statisticii oficiale;

surse de date administrative – resurse informaționale de stat (registre, sisteme informaționale, sisteme de evidență a datelor individuale, inclusiv sisteme de evidență a datelor cu caracter personal etc.) ale instituțiilor și autorităților publice, inclusiv ale celor cu statut autonom, relevante pentru producerea de statistici oficiale;

surse de date private – resurse informaționale de drept privat (registre, sisteme informaționale, sisteme de evidență a datelor individuale, inclusiv sisteme de evidență a datelor cu caracter personal etc.) relevante pentru producerea de statistici oficiale;

unitate statistică – unitate de observație de bază, și anume o persoană fizică sau juridică, o gospodărie la care se referă datele;

utilizare în scopuri statistice – utilizare a datelor exclusiv în vederea dezvoltării și elaborării de rezultate și de analize statistice;

utilizator – persoană fizică sau juridică care utilizează statistici oficiale.

Capitolul II. SARCINILE ȘI PRINCIPIILE STATISTICII OFICIALE

Articolul 4. Sarcina statisticii oficiale

(1) Sarcina statisticii oficiale constă în asigurarea utilizatorilor cu informații statistice de calitate și la timp, necesare pentru elaborarea și monitorizarea politicilor economice și sociale, deciziilor autorităților publice și mediului de afaceri, pentru elaborarea cercetărilor științifice, pentru informarea societății și altor categorii de utilizatori, după caz.

(2) Producătorii de statistici oficiale colectează, prelucrează, sistematizează, centralizează, analizează, estimează și diseminează informația statistică conform principiilor fundamentale ale statisticii oficiale.

Articolul 5. Principiile fundamentale ale statisticii oficiale

Principiile fundamentale ale statisticii oficiale sînt următoarele:

1) din domeniul cadrului instituțional:

a) independență profesională – statisticile sînt dezvoltate și produse în mod independent, în special în ceea ce privește alegerea tehnicilor, definițiilor, metodologiilor și surselor care urmează a fi utilizate, precum și în ceea ce privește termenele și conținutul tuturor formelor de diseminare, iar îndeplinirea respectivelor sarcini se desfășoară fără nicio presiune din partea unor grupuri politice sau de interese ori din partea autorităților publice;

a1) coordonare și cooperare – autoritatea centrală în domeniul statisticii asigură coordonarea activităților în vederea producerii și diseminării statisticilor oficiale în cadrul sistemului statistic național. Producătorii de statistici oficiale cooperează în mod activ în cadrul parteneriatului sistemului statistic național și internațional;

b) colectare a datelor în bază de mandat – autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale dețin un mandat legal clar pentru colectarea informațiilor în vederea producerii statisticii oficiale. Persoanele juridice și persoanele fizice sînt obligate, la cererea producătorilor de statistici oficiale, să permită accesul la

date sau să furnizeze date pentru producerea statisticii oficiale;

c) adecvare a resurselor – resursele aflate la dispoziția autorității centrale în domeniul statisticii și a celorlalți producători de statistici oficiale trebuie să fie suficiente pentru a răspunde cerințelor statisticilor oficiale;

d) angajament privind calitatea – producătorii de statistici oficiale se angajează să asigure calitatea și identifică în mod sistematic și regulat punctele tari și punctele slabe pentru îmbunătățirea continuă a proceselor și produselor statistice;

e) confidențialitate a informației statistice – protejare a datelor confidențiale referitoare la unitățile statistice individuale, care sînt obținute direct în scopuri statistice sau indirect din surse administrative ori din alte surse. Confidențialitatea informației statistice implică interzicerea utilizării datelor în alte scopuri decît cele statistice și interzicerea divulgării ilegale a acestora;

f) imparțialitate și obiectivitate – autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale dezvoltă și produc statistici oficiale respectînd independența științifică, într-o manieră obiectivă, profesionistă și transparentă, toți utilizatorii fiind tratați echitabil;

2) din domeniul proceselor statistice:

a) metodologie solidă – statisticile de calitate se bazează pe o metodologie solidă, care necesită instrumente, proceduri și cunoștințe de specialitate adecvate;

b) proceduri statistice adecvate – statisticile de calitate se bazează pe proceduri statistice adecvate, implementate de la colectarea datelor pînă la validarea și stocarea acestora;

c) sarcină neexcesivă pentru respondenți – sarcina de răspuns este proporțională cu nevoile utilizatorilor și nu trebuie să fie excesivă pentru respondenți. Producătorii de statistici oficiale monitorizează sarcina de răspuns și stabilesc ținte pentru reducerea acesteia în timp;

d) raport cost-eficiență – resursele sînt utilizate eficient;

3) din domeniul produselor statistice:

a) relevanță – statisticile oficiale răspund nevoilor utilizatorilor;

b) acuratețe și fiabilitate – statisticile oficiale reflectă realitatea cu acuratețe și fiabilitate;

- c) promptitudine și punctualitate – statisticile oficiale sînt diseminate cu promptitudine și punctualitate;
- d) coerență și comparabilitate – statisticile oficiale au coerență internă și în timp, sînt comparabile între regiuni și țări, permit combinarea și folosirea comună a datelor din diferite surse;
- e) accesibilitate și claritate – statisticile oficiale sînt prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles, sînt diseminate într-o manieră adecvată și convenabilă, sînt disponibile și accesibile, respectîndu-se imparțialitatea și fiind însoțite de metadate și linii directoare.

Capitolul III. ORGANIZAREA SISTEMULUI STATISTIC NAȚIONAL

Articolul 6. Sistemul statistic național

(1) Sistemul statistic național este format din următorii producători de statistici oficiale:

- a) Biroul Național de Statistică, în calitate de autoritate centrală în domeniul statisticii;
- b) Banca Națională a Moldovei;
- c) alți producători de statistici oficiale.

(2) În cadrul sistemului statistic național, Banca Națională a Moldovei dezvoltă și produce statistica oficială din domeniul său de competență potrivit Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și potrivit principiilor fundamentale ale statisticii oficiale prevăzute de prezenta lege.

(3) Lista altor producători de statistici oficiale specificați la alin. (1) lit. c) se aprobă și se actualizează de către autoritatea centrală în domeniul statisticii în baza unui regulament aprobat de către Guvern.

Articolul 7. Autoritatea centrală în domeniul statisticii

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii este o autoritate administrativă independentă instituțional și profesional, creată pe lângă Guvern în scopul coordonării sistemului statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii este principalul producător de statistici oficiale ale statului și este responsabilă pentru coordonarea activităților de dezvoltare și producere a statisticii oficiale în cadrul sistemului statistic național.

- (3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii elaborează, promovează și transmite spre examinare Guvernului proiectele de acte normative a căror adoptare ține de competența Guvernului sau a Parlamentului.
- (4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii emite, în limitele competenței, acte normative ce țin de producerea și diseminarea informației statistice, obligatorii pentru toate persoanele fizice sau juridice care cad sub incidența prezentei legi.
- (5) Structura și regulamentul de organizare și funcționare a autorității centrale în domeniul statisticii se aprobă de Guvern. În subordinea autorității centrale în domeniul statisticii funcționează subdiviziuni teritoriale de statistică, a căror structură se aprobă de directorul general al autorității centrale în domeniul statisticii.
- (6) Autoritatea centrală în domeniul statisticii inițiază programe de formare profesională continuă pentru personalul propriu și al celorlalți producători de statistici oficiale prin intermediul instituțiilor de specialitate.
- (7) Autoritatea centrală în domeniul statisticii implementează conceptele privind managementul calității în sistemul statistic național.
- (8) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și subdiviziunile ei teritoriale sînt apolitice, nu sprijină și nu acordă asistență niciunui partid politic.
- (9) Autoritatea centrală în domeniul statisticii decide asupra metodelor, modului de prelucrare a datelor în scopuri statistice, standardelor și procedurilor statistice, precum și asupra conținutului și momentului publicării informației statistice.
- (10) Autoritatea centrală în domeniul statisticii facilitează dialogul dintre producătorii și utilizatorii de statistici oficiale privind necesitatea de statistici pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor de dezvoltare națională, regională și locală.
- (11) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, autoritatea centrală în domeniul statisticii și subdiviziunile ei teritoriale sînt independente față de orice persoană juridică sau fizică.
- (12) Imixtiunea în activitatea autorității centrale în domeniul statisticii și a subdiviziunilor ei teritoriale, precum și împiedicarea sub oricare formă a activității acestora atrag răspunderea în conformitate cu legislația.

Articolul 8. Conducerea autorității centrale în domeniul statisticii

- (1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii este condusă de un director general, numit pe un termen de 5 ani și revocat din funcție de Guvern, în condițiile prezentei legi. Funcția de director general nu poate fi ocupată de aceeași persoană mai mult de două termene.

(2) Ocuparea funcției de director general se face, pentru fiecare termen, prin concurs deschis, în condițiile legislației în vigoare. Componenta comisiei de concurs și regulamentul de desfășurare a concursului se aprobă prin dispoziție de Guvern.

(3) Directorul general este asistat de directori generali adjuncți al căror număr se stabilește de Guvern, la propunerea directorului general.

(4) Directorii generali adjuncți sînt numiți și eliberați sau destituiți din funcție de Guvern în condițiile legii, la propunerea directorului general.

(5) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general sînt:

a) să dețină cetățenia Republicii Moldova;

b) să aibă studii superioare în domeniul statisticii, sociologiei, economiei sau al tehnologiilor informaționale;

c) să aibă experiență de muncă de cel puțin 5 ani în domeniul statisticii și cel puțin 3 ani de experiență managerială;

d) să nu aibă antecedente penale nestinse;

e) să fie apți din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;

f) să cunoască limba de stat;

g) să se bucure de o reputație ireproșabilă;

h) să nu aibă interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorității Naționale de Integritate.

(6) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general adjunct sînt:

a) să aibă studii superioare în domeniul statisticii, sociologiei, economiei, al tehnologiilor informaționale sau cel juridic;

b) să aibă experiență de muncă de cel puțin 5 ani în domeniul statisticii și cel puțin 2 ani de experiență managerială;

c) să nu aibă antecedente penale nestinse;

d) să fie apți din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;

e) să cunoască limba de stat;

f) să se bucure de o reputație ireproșabilă.

(7) Mandatul directorului general încetează în cazul:

- a) expirării termenului pentru care a fost numit;
- b) revocării;
- c) demisiei din proprie inițiativă;
- d) decesului.

(8) Revocarea directorului general are loc în cazul:

- a) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- b) condamnării, în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
- c) imposibilității, din motive de sănătate, de exercitare a atribuțiilor timp de mai mult de 4 luni consecutive;
- d) declarării dispariției fără veste, în conformitate cu legea;
- e) incompatibilității cu o altă activitate remunerată;
- f) stabilirii, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese;
- g) nedepunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- h) dispunerii de către instanța de judecată, prin hotărâre irevocabilă, a confiscării averii nejustificate.

(9) Mandatul directorului general se suspendă în cazul:

- a) trimiterii în instanța de judecată a dosarului penal privind comiterea unei infracțiuni incompatibile cu munca prestată – pînă la rămînerea definitivă a hotărârii judecătorești;
- b) participării în campania electorală;
- c) acordării concediului de maternitate/concediului paternal sau concediului pentru îngrijirea copilului.

(10) Încetarea sau suspendarea mandatului directorului general al autorității centrale în domeniul statisticii se aprobă prin hotărâre de Guvern.

(11) Funcțiile de director general și de director general adjunct sînt incompatibile cu orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților științifice, didactice și/sau de creație.

(12) Directorul general și adjuncții săi, pe durata exercitării funcției, își sistează orice activitate politică.

Capitolul IV. CONSILIUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ

Articolul 9. Consiliul Național pentru Statistică

(1) Consiliul Național pentru Statistică (în continuare – Consiliu) este creat pe lângă Guvern în scopul dezvoltării strategice și al promovării statisticii oficiale.

(2) Consiliul activează în temeiul unui regulament aprobat de Guvern.

(3) Consiliul are următoarele atribuții de bază:

a) formulează recomandări privind dezvoltarea și perfecționarea sistemului statistic național în scopul creșterii gradului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor;

b) avizează proiectul strategiei de dezvoltare a sistemului statistic național și proiectele programelor de lucrări statistice;

c) stabilește direcțiile strategice cu privire la dezvoltarea statisticii oficiale și creează condiții necesare pentru reflectarea în programele statistice a celor mai importante solicitări și cerințe ale utilizatorilor;

d) monitorizează realizarea programelor statistice și activitatea de planificare strategică;

e) evaluează respectarea principiilor statisticii oficiale și consultă pe marginea problemelor constatate;

f) realizează alte atribuții prevăzute în regulamentul său de activitate.

(4) Consiliul include în componența sa reprezentanți din cadrul:

a) autorității centrale în domeniul statisticii;

b) mediului academic;

c) Băncii Naționale a Moldovei;

d) organelor de specialitate ale administrației publice centrale;

e) patronatelor;

f) societății civile din domeniul statisticii.

(5) Componența Consiliului se aprobă prin hotărâre de Guvern.

(6) Directorul general al autorității centrale în domeniul statisticii exercită funcția de președinte al Consiliului.

Capitolul V. COORDONAREA SISTEMULUI STATISTIC NAȚIONAL

Articolul 10. Coordonarea activităților statistice naționale

(1) Producătorii de statistici oficiale utilizează în producerea informației statistice definiții, clasificări, concepte și metodologii recomandate la nivel internațional. În acest scop, autoritatea centrală în domeniul statisticii:

a) acordă, după caz, producătorilor de statistici oficiale asistența metodologică necesară;

b) coordonează, după caz, diseminarea informației statistice oficiale, efectuată de producătorii de statistici oficiale, inclusiv în adresa organizațiilor internaționale.

(2) La soluționarea problemelor ce țin de metodologia statistică, autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul să antreneze autoritățile administrației publice centrale și locale, alte persoane juridice, precum și persoane fizice.

(3) Producătorii de statistici oficiale coordonează cu autoritatea centrală în domeniul statisticii metodologia de producere a informației statistice pe domeniile lor de activitate.

(4) Deținătorilor de surse de date administrative li se recomandă utilizarea definițiilor, clasificărilor și conceptelor stabilite de autoritatea centrală în domeniul statisticii, iar în caz de creare a unor surse noi, utilizarea acestora este obligatorie.

(5) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să transmită în mod gratuit, la cererea autorității centrale în domeniul statisticii, informația statistică de care dispun pentru a fi inclusă în seriile de date sau în publicațiile statistice.

Articolul 11. Programele de lucrări statistice

(1) Informația statistică este produsă de producătorii de statistici oficiale conform programelor multianuale și anuale de lucrări statistice aprobate de Guvern.

(2) Programul multianual de lucrări statistice stabilește obiectivele și direcțiile principale de dezvoltare a statisticii oficiale pe o perioadă de cel puțin 3 ani.

(3) Programul anual de lucrări statistice reprezintă instrumentul de bază prin care autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale realizează producerea informației statistice oficiale în vederea asigurării utilizatorilor cu informațiile necesare.

(4) Programul anual de lucrări statistice cuprinde informații, responsabilități, resurse și termene de realizare cu privire la:

a) cercetări statistice;

b) lucrări de sinteză, studii și analize statistice;

c) publicații statistice.

(5) Autoritatea centrală în domeniul statisticii cooperează cu ceilalți producători de statistici oficiale la elaborarea programelor de lucrări statistice.

Articolul 12. Finanțarea lucrărilor statistice oficiale

(1) Lucrările efectuate de producătorii de statistici oficiale conform programului de lucrări statistice se finanțează de la bugetul de stat și din alte surse conform legislației în vigoare.

(2) Lucrările statistice care nu sînt prevăzute în programul de lucrări statistice, executate de autoritatea centrală în domeniul statisticii, se efectuează pe bază de contract și se achită de beneficiari.

(3) Mărimea tarifelor la serviciile informaționale prestate de autoritatea centrală în domeniul statisticii se stabilește de Guvern.

Capitolul VI. COLECTAREA DATELOR

Articolul 13. Colectarea datelor

(1) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să colecteze datele individuale și agregate necesare producerii și diseminării de statistici oficiale de la toate persoanele fizice sau juridice care cad sub incidența prezentei legi, inclusiv din sursele de date administrative și private.

(2) Datele pot fi colectate de către producătorii de statistici oficiale pe suport de hîrtie, pe suport magnetic, prin internet, telefon, poștă sau prin alte mijloace. Metodele de colectare a datelor se stabilesc de către producătorii de statistici oficiale.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul:

a) să angajeze agenți statistici pentru colectarea de date necesare producerii de informație statistică;

b) să realizeze și alte drepturi prevăzute de legislația în vigoare specifice domeniului său de activitate.

(4) Indiferent de metodele și sursele de colectare, datele colectate de către producătorii de statistici oficiale trebuie să fie prelucrate, diseminate și stocate în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Articolul 14. Sursele de colectare a datelor

(1) Producătorii de statistici oficiale stabilesc sursele de colectare a datelor în funcție de aspectele profesionale și de volumul de date necesare pentru producerea de statistici oficiale.

(2) Surse de date pot fi cercetările statistice selective, cercetările statistice exhaustive, precum și sursele de date administrative și private.

Articolul 15. Respondenții

(1) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să informeze respondenții despre scopul și temeiul legal al cercetărilor statistice, despre drepturile și obligațiile lor.

(2) Producătorii de statistici oficiale asigură respondenții care participă la cercetarea statistică cu instrumentarul statistic necesar. Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să publice instrumentarul statistic pe pagina lor web sau în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) La efectuarea cercetărilor, conform programului de lucrări statistice, respondenții sînt obligați:

a) să prezinte, în mod gratuit, producătorilor de statistici oficiale date veridice și complete în modul stabilit de producătorul de statistici oficiale respectiv;

b) să asigure accesul liber al reprezentanților producătorilor de statistici oficiale la documentele justificative și, în caz de necesitate, la încăperile de serviciu și de producție, pe terenuri, conform prevederilor legale.

(4) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să acorde respondenților recompensă pentru participare la cercetările statistice, în conformitate cu prevederile legale.

(5) Persoanele fizice nu sînt obligate să prezinte producătorilor de statistici oficiale informații personale privind convingerile ideologice, apartenența politică, antecedentele penale, sănătatea și viața intimă.

Articolul 16. Accesul la sursele de date administrative și private

(1) Producătorii de statistici oficiale, în scopul completării volumului de date necesare pentru producerea și diseminarea statisticii oficiale și al reducerii sarcinii informaționale asupra respondenților, au dreptul de a accesa și utiliza, în mod gratuit, sursele de date administrative și private, inclusiv sursele care conțin date individuale și date cu caracter personal care au o funcție de identificare de aplicabilitate generală.

(2) Furnizorii de date prezintă, la cerere și în mod gratuit, producătorilor de statistici oficiale date generalizate și individuale, inclusiv date cu caracter personal care au o funcție de identificare de aplicabilitate generală. Prevederile de confidențialitate nu pot fi invocate de către deținătorii surselor de date administrative și private, cu excepția cazurilor în care actele normative adoptate de Parlament exclud în mod expres prezentarea și utilizarea acestor date.

(3) Deținătorii de surse de date administrative coordonează cu autoritatea centrală în domeniul statisticii conținutul și volumul datelor colectate de către aceștia, inclusiv eventualele modificări ale datelor, și, la solicitarea autorității centrale în domeniul statisticii, includ indicatori suplimentari.

(4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii utilizează datele obținute conform alin. (2) exclusiv în scopuri statistice.

(5) Prin derogare de la prevederile art.13 alin. (4) din prezenta lege, ale art.5 alin. (5) lit. f), ale art.11 alin.(3) lit.c) și ale art.31 din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrarea datelor individuale în scop statistic se va realiza în condițiile prezentei legi.

Articolul 17. Recensăminte și tipuri de cercetări statistice

(1) Cercetările statistice pot fi exhaustive și selective și se realizează în conformitate cu programele de lucrări statistice.

(2) Recensămîntul populației și locuințelor este o cercetare exhaustivă și se efectuează în baza unei legi speciale.

(3) Alte recensăminte se efectuează în baza hotărîrii de Guvern.

Capitolul VII. CONFIDENȚIALITATEA STATISTICĂ

Articolul 18. Informația statistică confidențială

(1) Datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permit identificarea directă sau indirectă a unităților statistice.

(2) Datele confidențiale obținute pentru elaborarea informației statistice de către producătorii de statistici oficiale se utilizează exclusiv în scopuri statistice, cu excepția cazurilor:

a) în care unitatea statistică și-a dat consimțământul, în mod expres, în vederea utilizării acestora în alte scopuri;

b) prevăzute la art. 20 alin. (2) lit. b).

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), nu sunt considerate confidențiale:

a) datele care pot fi obținute din surse accesibile publicului conform legislației;

b) datele individuale ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de angajați;

c) datele cu privire la întreprinderile de stat și municipale, la instituțiile publice, precum și la alte instituții și organizații finanțate din surse bugetare, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice centrale și locale.

Articolul 19. Protecția datelor utilizate în scopuri statistice

(1) Producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

(2) Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

(3) Personalul prevăzut la alin. (2) nu are dreptul să utilizeze datele individuale în alte scopuri decât cele statistice, semnînd, la angajarea în funcție, o declarație de confidențialitate pe propria răspundere.

(4) Dreptul de acces, modul de stocare, de utilizare a datelor confidențiale, de autentificare, de control și de reacționare la incidentele de securitate se stabilesc în politica de protecție a datelor, corespunzător eventualelor riscuri generate.

(5) Pentru asigurarea confidențialității informației statistice, autoritatea centrală în domeniul statisticii și alți producători de statistici oficiale reglementează și decid de sine stătător asupra modului de colectare, prelucrare, transmitere, stocare și arhivare a datelor în scopuri statistice, asigurând măsurile organizatorice și tehnice prevăzute în politica de securitate elaborată și aprobată de către aceștia, cu aplicarea metodelor de pseudonimizare sau anonimizare, după caz.

Articolul 20. Accesul la datele individuale

(1) Au acces la datele confidențiale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, utilizează aceste date pentru producerea de statistici oficiale.

(2) Accesul la datele confidențiale deținute de producătorii de statistici oficiale este permis:

a) în cazul schimbului de date dintre producătorii de statistici oficiale realizat în baza acordurilor bilaterale pentru producerea de statistici oficiale prevăzute în programele de lucrări statistice;

b) în scopuri științifice, în cazul în care datele permit doar identificarea indirectă a unităților statistice, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Capitolul VIII. CALITATEA STATISTICII OFICIALE

Articolul 21. Angajamentul privind calitatea

(1) Producătorii de statistici oficiale își asumă angajamentul pentru evaluarea și îmbunătățirea continuă a calității statisticii oficiale, conform art. 5 pct. 3).

(2) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să editeze datele primare, să combine și să compileze date din diferite surse exclusiv în scopul îmbunătățirii calității informației statistice.

(3) Producătorii de statistici oficiale informează și consultă utilizatorii privind calitatea statisticii oficiale.

(4) Producătorii de statistici oficiale colaborează cu mediul academic pentru evaluarea și îmbunătățirea metodologiei statistice.

Articolul 22. Măsurile de asigurare a calității

(1) Pentru asigurarea calității datelor colectate, producătorii de statistici oficiale la prelucrarea datelor în scop statistic au dreptul la:

a) contrapunerea, ajustarea, combinarea, actualizarea datelor cu cele stocate în sursele de date administrative și private;

b) verificarea la fața locului, în unitatea în care activează respondentul, pe baza unei notificări prealabile.

(2) Respondentul are obligația de a prezenta persoanelor autorizate de către producătorii de statistici oficiale documentele și evidențele necesare verificării calității datelor comunicate.

(3) Dacă, conform constatărilor făcute de respondenții înșiși sau de producătorii de statistici oficiale, datele comunicate nu sînt corecte, actuale și/sau complete, respondenții sînt obligați să le corecteze, să le actualizeze, să le completeze și să le prezinte producătorilor de statistici oficiale imediat sau în termenele indicate de aceștia.

Capitolul IX. DISEMINAREA INFORMAȚIEI STATISTICE

Articolul 23. Diseminarea informației statistice oficiale

(1) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.

(2) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare. În cazul solicitării confirmării informației pe suport de hîrtie, diseminarea se face contra plată, cu acoperirea cheltuielilor necesare pentru pregătirea acesteia, conform unui regulament intern.

(3) Utilizatorii sînt obligați să indice sursa de date în cazul utilizării informațiilor statistice oficiale.

(4) Publicațiile statistice oficiale sînt diseminate gratuit Președinției, Parlamentului și Guvernului. Altor categorii de utilizatori publicațiile statistice oficiale le sînt diseminate, la cerere, contra plată.

(5) Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1-3 unități statistice.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (5), datele care se referă la 1-3 unități statistice pot fi diseminate în cazul în care:

- a) unitățile statistice nu pot fi identificate direct sau indirect;
  - b) unitățile statistice și-au dat acordul explicit pentru divulgarea datelor;
  - c) aceste date țin de comerțul internațional de mărfuri;
  - d) este necesară informarea societății asupra problemelor de importanță majoră, iar programul de lucrări statistice prevede diseminarea acestor informații.
- (7) Producătorii de statistici oficiale pot disemina date aferente unităților statistice sub formă de fișiere accesibile publicului, cu condiția că acestea să fie anonimizate.

Articolul 24. Măsurile privind diseminarea

(1) Diseminarea informației statistice oficiale se realizează cu respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale, prevăzute la art. 5, în special în ceea ce privește protejarea confidențialității statistice și garantarea egalității accesului în conformitate cu principiul imparțialității.

(2) Diseminarea informației statistice oficiale se face de către autoritatea centrală în domeniul statisticii și de ceilalți producători de statistici oficiale în limita domeniilor de activitate.

Articolul 25. Diseminarea informației statistice oficiale în afara programului de lucrări statistice

(1) Producătorii de statistici oficiale au dreptul să disemineze contra plată informații statistice elaborate în afara programului de lucrări statistice, prin prelucrări speciale adiționale, la cererea utilizatorilor.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și subdiviziunile sale teritoriale sînt autorizate să realizeze, pe bază de contract, la cererea unor beneficiari interni sau externi, cercetări și lucrări statistice speciale, inclusiv publicații, care nu sînt cuprinse în programul de lucrări statistice.

Capitolul X. CLASIFICATOARE, NOMENCLATOARE ȘI REGISTRE STATISTICE

Articolul 26. Sistemul clasificărilor statistice

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii elaborează, aprobă și implementează clasificatoare și nomenclatoare utilizate în scopuri statistice, racordate la standardele internaționale.

(2) Clasificatoarele și nomenclatoarele se elaborează de autoritatea centrală în domeniul statisticii în colaborare cu autoritățile administrației publice vizate.

(3) Clasificatoarele și nomenclatoarele elaborate de autoritatea centrală în domeniul statisticii sînt obligatorii pentru toți producătorii de statistici oficiale și deținătorii de surse de date administrative.

(4) Dreptul de editare și difuzare a clasificatoarelor și nomenclatoarelor aparține în exclusivitate autorității centrale în domeniul statisticii.

Articolul 27. Registrele statistice

(1) Producătorii de statistici oficiale instituie și administrează registre statistice, determină domeniile și stabilește obiectele conținute în acestea:

- a) pentru realizarea cercetărilor statistice;
- b) ca mijloc de informare la efectuarea analizei statistice privind totalitatea unităților statistice și dinamica lor;
- c) ca instrument al diseminării informației statistice;
- d) pentru reducerea sarcinii informaționale asupra respondenților;
- e) pentru prelucrarea datelor în scopuri statistice.

(2) Registrele statistice sunt create pe baza datelor colectate în cadrul cercetărilor statistice, a recensămintelor și a surselor de date administrative și private care conțin date individuale, inclusiv date cu caracter personal.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii acordă, la solicitarea persoanelor fizice și juridice, informații privind datele din registrele statistice care se referă la aceste persoane.

Capitolul XI. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 28. Participarea și reprezentarea statisticii oficiale în plan internațional

(1) În vederea armonizării statisticilor naționale la standardele statistice europene, autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale participă activ la programele desfășurate pe plan internațional privind promovarea și dezvoltarea normelor și standardelor utilizate în statistica oficială în scopul asigurării compatibilității sistemului statistic național cu sistemele statistice internaționale, precum și a comparabilității pe plan internațional a statisticilor oficiale naționale.

(2) Statistica oficială din Republica Moldova este reprezentată pe plan internațional de directorul general al autorității centrale în domeniul statisticii pentru domeniile care

intră în sfera de activitate a autorității.

Articolul 29. Colaborarea internațională

(1) În vederea armonizării legislației cu privire la statistica oficială, autoritatea centrală în domeniul statisticii inițiază, organizează și desfășoară acțiuni de colaborare bilaterală și multilaterală cu oficii de statistică din alte țări și cu organizații internaționale în domenii de interes comun, pe subiecte de metodologie statistică și pentru implementarea bunelor practici în statistica oficială.

(2) În conformitate cu prevederile alin. (1), autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale dezvoltă, pe bază de reciprocitate, schimburi de experiență, de publicații și alte materiale statistice cu producătorii de statistici oficiale din alte țări și cu organizații internaționale.

(3) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale sînt în drept de a iniția și organiza proiecte comune de cercetare statistică cu producătorii de statistici oficiale din alte țări și cu organizații internaționale.

(4) Autoritatea centrală în domeniul statisticii încheie, în modul prevăzut de legislație, acorduri de colaborare cu autorități similare din alte țări și cu organizații internaționale.

(5) Autoritatea centrală în domeniul statisticii asigură apropierea progresivă a legislației naționale de acquis-ul comunitar și transpunerea în practică a acestuia, inclusiv a directivelor comunitare în domeniul statisticii.

Articolul 30. Schimbul de informații statistice pe plan internațional

(1) Autoritatea centrală în domeniul statisticii organizează și coordonează, pe plan intern, schimbul de date realizat în nume propriu, precum și pentru producătorii de statistici oficiale, cu producătorii de statistici oficiale din alte țări și cu organizații internaționale.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii și ceilalți producători de statistici oficiale transmit informații statistice, pe plan internațional, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Capitolul XII. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ

Articolul 31. Răspunderea pentru încălcarea legii

(1) Nerespectarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, conform legislației în vigoare.

(2) Autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul să examineze cauze contravenționale și să aplice sancțiuni contravenționale, conform legislației în vigoare, în cazul încălcării prevederilor prezentei legi.

Capitolul XIII. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 32. Prezenta lege este parțial compatibilă cu preveder...

Prezenta lege este parțial compatibilă cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 martie 2009 privind statisticile europene și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1101/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind transmiterea de date statistice confidențiale Biroului Statistic al Comunităților Europene, a Regulamentului (CE) nr. 322/97 al Consiliului privind statisticile comunitare și a Deciziei 89/382/CEE, Euratom a Consiliului de constituire a Comitetului pentru programele statistice ale Comunităților Europene (text cu relevanță pentru SEE și Elveția), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 87 din 31 martie 2009, și ale Codului de practici al statisticilor europene, adoptat de Comitetul Sistemului Statistic European la 28 septembrie 2011.

Articolul 33. (1) Directorul general al Biroului Național de Sta...

(1) Directorul general al Biroului Național de Statistică aflat în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își exercită funcția pînă la expirarea mandatului prevăzut de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

c) va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor prezentei legi.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 412/2004 cu privire la statistica oficială, cu modificările și completările ulterioare.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021